

Lastenkulttuurikeskus Lykyn toiminnan vakiinnuttaminen, 2023

SivL 22.09.2022 § 43
129/00.04.01/2022

Valmistelija

Kulttuurisihteeri Kalandar Tarja, puh. 040 150 5232

Lastenkulttuurikeskuksia on Suomessa nyt jokaisessa maakunnassa Keski-Pohjanmaalle vuonna 2018 perustetun Lastenkulttuurikeskus Lykyn jälkeen. Keskukset toimivat verkostomaisesti ja tuovat saavutettavaa taidekasvatusta mahdollisimman monen lapsen ja nuoren arkeen sekä lisäävät lasten hyvinvointia taiteen ja kulttuurin keinoin. Keskukset toimivat alueillaan läheisessä yhteistyössä kuntien eri hallinnonalojen kuten varhaiskasvatuksen ja koulujen sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Niitä toimii Suomessa erilaisilla organisaatiomalleilla, yleensä kaupunkien tai yhdistysten hallinnoimina.

Lykyn painopistealueena on ollut elävä kulttuuriperintö. Se on järjestänyt työpajoja, konsertteja ja muita kulttuuritapahtumia sekä tuottanut materiaalia alueen kuntien kouluille ja varhaiskasvatukseen.

Keski-Pohjanmaalla Lykky on toiminut lähinnä Pirityisten rahoittamana Leader-hankerahoituksella Kansanmusiikki-instituutti ry.:n hallinnoimana. Rahoittajana Leader-hankkeissa on ollut myös Suomen Kulttuurirahaston Keski-Pohjanmaan rahasto. Hankerahoitus on päättymässä vuoden 2022 lopussa ja Kansanmusiikki-instituutti haluaa luopua keskuksen hallinnoinnista.

Vuoden 2022 aikana Lykyn toiminnan jatkoa ja vakiinnuttamista on mietitty Keski-Pohjanmaan Liiton Kumaha-hankkeessa sen ohjausryhmässä ja kuntakohtaisissa keskusteluissa alueen sivistystoimen vastaavien viranhaltijoiden kanssa. Lisäksi Lykyn hallinto on tiedustellut Opetus- ja kulttuuriministeriön alustavaa kantaa vakiinnuttamisen suunnitelmista ja valtionavustuksen hakemisesta.

Lykyn toiminta on saanut paljon kiitosta ja toiminnan vakiinnuttaminen koetaan Keski-Pohjanmaan alueen kunnissa tärkeäksi, erityisesti maaseutukunnissa. Kokkola kuitenkin tuottaa itse kaupungin tarpeisiin lasten kulttuuripalveluja ja lisäksi ostaa niitä Pohjanmaan maakunnan alueella toimivalta lastenkulttuurikeskus BARK:lta. Siksi Kokkolan osallistuminen tulevaan Lykyn toimintaan keskittyisi alustavien keskustelujen perusteella vain sen maaseutuosioiden tarpeisiin ja lisäksi esioppilaisiin suunnatulla palvelujen hankinnalla. Itse kaupunkialue ei olisi tulossa palvelujen piiriin ja siten ei myöskään rahoituksellisesti samalla laajuudella kuin muut ympäröivät maaseutukunnat. Kaikissa alueen kunnissa päätöksenteko Lykyn vakiinnuttamiseen ja siihen liittyvään tarpeeseen hyväksyä kuntien välinen sopimus asiasta nyt alkusyksyn aikana käsiteltävänä.

Kaustisen sivistyslautakunta keskusteli asiasta keväällä ja ilmaisi alustavasti Kaustisen kunnan halukkuuden toimia jatkossa ylläpitäjäkuntana lastenkulttuurikeskus Lykylle, mikäli Keski-Pohjanmaan kuntien kanssa asiasta päästään sopimukseen ja mikäli Opetus- ja kulttuuriministeriöltä anottaessa saadaan toiminnalle valtionosuus.

Lykyn hallintomalliksi esitetään mallia, jossa ylläpitäjänä toimii Kaustisen kunta ja muut kunnat osallistuvat toiminnan ylläpitoon rahoitussitoumuksin.

Henkilöresurssiksi on kaavailtu 0,5 henkilötyövuoden suuruista toiminnan organisoijan ja 0,3 henkilötyövuoden suuruista taidekasvattajan tehtävää. Suuri osa talousarvioon merkityistä työpaja-, konsertti- ja taidekasvatus-toiminnasta hankitaan palkkio- tai laskutus pohjaisina ostopalveluina alueen vapaan kentän taiteen ja kulttuuriperinnön ammattitoimijoilta.

Alueen kaikki kunnat sitoutuisivat toimintaan sopimuksella ja Lykyn organisaation tekemän rahoituslaskelman mukaisilla kuntaosuuksilla. Toholammin rahoituksellinen osuus Lykyn perustoiminnasta olisi laskelmassa 3968 euroa/vuosi. Toiminta sopeutettaisiin vuosittain kuntaosuuksien ja valtionosuuden mahdollistaman resurssin mukaiseksi.

Oheismateriaalina Lykyn organisaation tuottamat kaavailut: rahoitus- ja hallintomalli, talousarvio, valmisteluprosessi, sopimuksen periaatteet, palvelulupaus ja esimerkkejä tarjottavista palveluista

Valmistelijan ehdotus:

Toholammin kunta sitoutuu Lastenkulttuurikeskus Lykyn toiminnan rahoittamiseen vuodesta 2023 alkaen alla olevan taulukon mukaisesti ja valtuuttaa sivistysjohtajan valmistelemaan sopimusta Lastenkulttuurikeskus Lykyn toiminnasta alla lueteltujen periaatteiden mukaisesti.

Rahoitus- ja hallintomalli, talousarvio, valmisteluprosessi, sopimuksen periaatteet, palvelulupaus ja esimerkkejä tarjottavista palveluista on selostettu tarkemmin oheismateriaalissa.

Kuntien välisissä sopimuksissa tulee olemaan ehto rahoituksen osalta indeksitarkistukseen esimerkiksi joka toinen vuosi sekä rahoitusosuuden tarkastelu silloin myös kuntien asukasmäärän ja 0-19 -vuotiaiden määrän osalta.

Kuntien rahoitusosuudet 2023:

Halsua	1321
Kannus	5960
Kaustinen	4946
Kokkola - Kälviä, Lohtaja, Ullava	9931
Kokkola-lisäostopalvelut	6000
Lestijärvi	1112
Perho	4269
Toholampi	3968
Veteli	3418
Yhteensä	40925

Sopimuksessa käsiteltävät periaatteet:

- Toiminta-alueena on Keski-Pohjanmaa, Kokkolan osalta pääosin maaseutualueet.
- Toiminnan sisällöllisenä painopistealueena on elävä perintö.
- Ylläpitäjänä toimii Kaustisen kunta, joka vastaa Lastenkulttuurikeskus Lykyn hallinnoinnista, henkilöstöstä, toimitiloista ja muista toimintaan tarvittavista resursseista ja järjestelyistä sekä toiminnan toteuttamiseen liittyvistä juridisista vastuista. Lykylle nimetään ohjausryhmä, jossa on edustus jokaisesta jäsenkunnasta.
- Kansanmusiikki-instituutti ry. korvauksetta luovuttaa ylläpitäjälle Lykyn visuaalisen ilmeen, verkkosivut ja verkkosivudomainin, sosiaalisen median tilien hallinnan ja kertyneen pedagogisen yms.

materiaalin sekä konsultoi kohtuullisessa määrin toiminnan siirrossa uudelle ylläpitäjälle ja käynnistämiseksi.

- Kunnat sitoutuvat esityksen mukaiseen vuosittaiseen rahoitukseen ja taustamateriaalissa selostettuihin rahoitusperusteisiin ja toistaiseksi voimassa olevaan sopimukseen. Mikäli Opetus- ja kulttuuriministeriöltä anottava valtionrahoitus vuodelle 2023 jää toteutumatta tai toteutuu anottua pienempänä, toiminta sopeutetaan vuodelle 2023 rahoituksen mukaiseksi. Mikäli Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusta ei saada toisellakaan hakukerralla, voidaan todeta, ettei toiminnalle ole taloudellisia edellytyksiä ja lakkauttaa toiminta.
- Lykky tuottaa palveluja kuntiin pääpiirteissään rahoituksen mukaisessa suhteessa. Lisäksi kunnat voivat ostaa sitoumuskiintiönsä ylittäviä palveluita, joita Lykky tarjoaa resurssiensa rajoissa.
- Sopimuksesta irtisanoutumisaika on 1 kalenterivuosi. Jonkin kunnan irtisanoutuessa jäljelle jäävien kuntien välillä käydään sopeuttamisneuvottelu, jossa sovitaan, miten pois jäävän kunnan rahoitusosuuden leikkautuminen ja palvelutarpeen väheneminen huomioidaan menobudjetissa ja rahoituksessa.

Esittelijä

Vt. sivistysjohtaja Hirvikoski Ville

Päätösehdotus

Lautakunta päättää, että Toholammin kunta sitoutuu rahoittamaan Lastenkulttuurikeskus Lykyn toimintaa vuosittain kuntarahoitusosuudella (v. 2023, 3968 €) ja valtuuttaa vt. sivistysjohtajan laatimaan sopimuksen Kaustisen kunnan kesken esitettyjä periaatteita noudattaen. Kuntarahoitusosuus maksetaan toteutuessaan sivistyslautakunnan menoista ja budjetoidaan v. 2023 talousarvioesitykseen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.